

N:o 27.

Ank. till Riksd. kansli den 11 mars 1889, kl. 6 e. m.

Lagutskottets utlåtande, i anledning af väckt förslag om tillägg till gällande bestämmelser angående saköreslängd.

I justitieombudsmannens till innevarande Riksdag afgifna embetsberättelse, som af båda kamrarne hänvisats till lagutskottet, göres följande framställning:

»Under en af mina embetsresor nästlidna år framstälde en landtdomare till mitt bepröfvande, huru vida icke stadgandet i 2 kapitlet 8 § rättegångsbalken, att häradshöfding vid hvart tings slut skall gifva bötes- eller saköreslängd till kronofogden ut, borde sålunda ändras, att häradshöfding i domsaga, der förordningen angående ändring i vissa fall af gällande bestämmelser om häradsting den 17 maj 1872 vunnit tillämpning, förpligtades att utlemna saköreslängd *efter hvarje allmänt sammanträde*. I dessa domsagor förfelades nemligen, i följd af nyssnämnda bestämmelse, i betydlig mån syftet att genom böter och viten tvinga tredskande svarandepart till inställelse vid rätten och dymedelst påskynda rättegångars afslutande. En sådan part finge nemligen icke, om ej tillfälligtvis, förr än efter tingets slut vetskap om att vid ett eller flera derförinnan afslutade tingssammanträden han fälts till bötesansvar för uteblifvande eller honom förelagts vid vite att iakttaga inställelse. Dertill komme, att, då sålunda gång efter annan en person för uteblifvande från rätten ådömda böter och viten efter längre tids förlopp och på en gång skulle uttagas, svårighet att utfå desamma ofta mötte i följd deraf, att den sakfælde råkat på obestånd eller lemnat orten.

Den ifrågasatta förändringen synes mig ur de angifna synpunkterna välbetäckt, och jag hemställer därför, att den måtte af Riksdagen för dess del beslutas. Den är i sjelfva verket en naturlig konsekvens af förberörda kongl. förordning den 17 maj 1872 och hade bort i sammanhang med denna vidtagas. Än mera behöflig har emellertid förändringen blifvit efter tillkomsten af kongl. förordningen angående böter för svarandeparts uteblifvande från underrätt den 6 oktober 1882, såvida det genom denna förordning höjda bötesansvar skall i de domsagor, der tingssammanträden hållas, medföra påräknad verkan. En bestämmelse derom, att saköreslängd skall utlemnas för hvarje sådant sammanträde, skulle också leda dertill, att stadgandet i sistnämnda kongl. förordning, att de enligt densamma ådömda böter skola *genast* uttagas, utan hinder deraf att det beslut, hvarigenom de blifvit ådömda, ej vunnit laga kraft, kunde tillämpas i närmare öfverensstämmelse med så väl ordalagen som syftet, än nu är förhållandet, då, på grund af gällande lag, saköreslängd ofta ej utlemnas för böternas uttagande förr än flere månader efter deras ådömande.

I händelse Riksdagen för sin del besluter, att saköreslängd skall i de domsagor, der tingssammanträden hållas, utlemnas efter hvarje allmänt sammanträde, lärer i sammanhang dermed böra föreskrifvas, att ådömda böter och viten skola af vederbörande uppbördsman utsökas inom viss, möjligast korta tid efter saköreslängdens emottagande.»

Det sålunda af justitieombudsmannen framställda förslaget om skyldighet för häradshöfding att efter hvarje allmänt tingssammanträde utgifva saköreslängd synes lagutskottet vara väl grundadt. Emellertid torde det icke kunna ifrågasättas, att saköreslängd skall utfärdas omedelbart efter sammanträdet, då i allmänhet domboken icke är fullständigt uppsatt. I en och annan domsaga, som består af endast ett tingslag, förfares redan nu, efter hvad som kommit till utskottets kännedom, sålunda, att saköreslängd aflemnas å vårtinget efter afslutandet af andra sammanträdet för tiden från årets början till andra sammanträdet; efter tredje sammanträdet för tiden från och med andra sammanträdet till tredje sammanträdet o. s. v., så att efter tingets slut saköreslängd lemnas för tiden från och med sjetta sammanträdet till tingets slut.

Den i sista stycket af justitieombudsmannens framställning ifrågasatta föreskrift rörande vitens och böters utsökande finner lagutskottet

deremot icke behöflig, enär, beträffande de böter, som ådömas enligt förordningen den 6 oktober 1882, denna förordning innehåller uttrycklig föreskrift, att sådana böter *genast* skola uttagas, och, hvad angår andra böter samt viten, de genom kungörelserna den 29 januari 1861, den 27 december 1873 och den 5 juli 1884 meddelade föreskrifter i ämnet synas fullt tillfredsställande.

Utskottet hemställer därför,

att Riksdagen ville, med anledning af justitieombudsmannens förevarande framställning, i skrifvelse anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådant tillägg till gällande bestämmelser angående saköreslängd, att härads höfding i domsaga, der ting hållas enligt förordningen den 17 maj 1872, åläggas att inom viss lämplig tid efter hvarje allmänt sammanträde till vederbörande kronofogde utgifva saköreslängd.

Stockholm den 12 mars 1889.

På lagutskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.
